

Moje powierzenia w sowieckim

00360

REFRA

REFERAT

Gnia 25.IX. 1939 r. z toritem broni wraz z dyrektorem skadującym się z różnych rodzajów broni w Brześciu n/Bugiem ul. Unia Lubelska o godz. 13³⁰. - Po rozbiorzeniu w tadee borszewickie wydali rozkazem wszelkim swoim, oprócz oficerów, żołnierskich w północ Brześcia n/B., aby siedzi do domu, a innym zamieszkałym w oddali, natomiast zborowo maszerować na dworzec kolejowy. Po przybyciu zostało nam ratymania t.j. nie pozwolono nam wykroczyć, oblatano nas strażą. Tak jakaliśmy do przyjęcia pociągu towarowego i w misyjach noszenie się rewizja robista, a podokonanej rewizji zatłaczały do pociągu po 70 dni ludzi w wagonach i po ciągach mamy w kierunku Baranowic, zatrzymać, iż po zatłaczaniu do wagonów zamknęto i zasuwano nas wony. W drodze niektórych odstawali kabite okna i wyskakiwali podczas biegu pociągu do których stali, jak do psów, zatoczy borszewicy z brekow wagonów, dalej mi się to wiadomość przerwać wagon, jak pod Baranowicami zabiły dwie, a jednego ranili. Tak uciecliśmy, jak na strażnicę, a do stacji Niegoreto, gdzie nastąpiła segregacja woj. stopni wojskowych i jeszcze powtórna rewizja. Następnie z powrotem zagubili nas do wagonów, pociąg runął w dalszą podróż, zatrzymał, iż nadal wykroczenia nas nie wybieli, a dopiero w drodze na ostatnim przystanku otrząsnąłmy butki chleba na drabinę, po dwa kawałki cukierni, mleku i kawałek masy, parka marchewki i dwa wiadro wody zimnej. Pejchałismy w nieświadomym kierunku, aż zatrzymali nas w Brzanku, gdzie również ponownie otrzymaliśmy rąkta, rupy /grochówka/ bez chleba, tak dociągając do stacji kol., której narwy nie państwili pod Moskwą. Nigdzie nas i odbył się marsz 35 km. traktem "Napoletana" do oboru Pawliszyny-Bor, a następnie przeniesiony na Luchnowo, bo drogi niektórych opadali z nią, których bito kolbami i średni psami, jak pozostały się. Gotowaliśmy do oboru w którym zgromadzili 12800 ludzi, w tym byli: 1 generał, ofic. sztab., ofic. int., komisarze policyjni i szeregowi wszystkich rodzajów broni, zatrzymywali nas w różnych budynkach t.j.: murowanym, drewnianym i stajniach /jak śledzi do berki/. W oborze przebywaliśmy wiele nocy, dawno nam nie chodziły żadne rupy gotowanej na misie i more 300 gram chleba prawie surowego, a tego rozwarczyły gąsowate choroby, jak: czerniak i tyfus brusny. Umierały biali, zmęczeni borszewicy wynosiły w kołach w ponownej, grybicze i ch. bez pomocy naszej. Zdarzyło się, iż jednego wyującego i pod przymusem, który leżał jut try dni, z głodu zotwierze wyującego żołądek kydace ze śniadaniem prawie zgniłe i gotowi na tejocie, raniały się przed widuciem śmiert. Co chwilę wykonywano woj. narwiski i śmierci i upominały to posiadą broni, aby zabić, gdzie warzy malarium zostało skarany na śmieci i tak przypuszczałyśmy dnia 26 października 39 r. wywołały woj. numerów ponadkowych. Przepuszcili nas przez bramę za którą odbyła się pierwsza rewizja, a potem po kolejnych podziałach eskorta na przednie r.k.m. i wtyk z psami do st. kol., gdzie pozostałyśmy pojechaliśmy do m. Krywy-Rog fabryka odlewów stali. Gdzie byliśmy wyładowani kilka wagonów, a resztę pojechaliśmy dalej w nieświadomym kierunku. Została się prace ciężka w fabryce i przy kanalizacji, a wiele pod strażą; po porwaniu dwóch nastąpił odwrot nas ludziek "Borszewik" droga przeszła 26 km. nocą podczas której deszczem tak, iż przypuszczałyśmy ponownie uszkodzenie. Rano zabrali nas wszystkich bez względu na wiek /bez ogłoszeń lekarskich/ do różnych prac w kopaliń, po uprzednim uprzedzeniu, iż jeśli będzie praca to ci dostaną jell, a ten kto nie będzie zrobić otrzyma 100 gram chleba i try rasy rupy, co teraz czynili z tymi, którzy niezdolni byli pracować z powodu choroby. W borszczach odbyły się rewizje co kilka dni, a podleganych wezwiano na różne śledztwa. Nadeszły swiste Boże Narodzenie było to dnia 24.XI. 39 r. ungodziliśmy sobie wspólnie wigilię - niektórzy wybrani z parą wszystkich tamże się zatrzymali opatrosz chlebem, przytunie śpiewały kolędy, oneu w tadee borszewickie zrobili powiadomienie prawniackiego Feliksa Mątowskiego, który mówił pośrednio, iż pochodzi z Baranowic. W ponownie wieczorowej wtargnęli policyjni, gdzie zrobili zbiórki w całym budynku Nr. 24 /murowanym/ i na zbiórce wywołano mnie z szeregu, podano do wiadomości, iż zostałem zatrzymany jako przypodejrzany o przekształcanie w tadee sowieckich i agitacji. Zatrzymał mnie i osadzono w areszcie, gdzie zostałem

Tem w malutkiej celi kolegów: plut. Guttnera, plut Borosia Stefana i podchor. Keraszczakowa i tak wszyscy spodaliśmy się do Borysa Narożnego i Nowego Roku. Wywoływanie z celi na premian na badania do kancelarii prewincji w nocy dokonywanych przez polityków i szczerów śledczych, stwarzających podczas badań urywów ręcznych u nas, "ciatę nieświstecie" oraz obiecywanie nagrody jak unie 500 zł. i oswooboczenie do dalszych, abyśmy w samym celu wydać oficerów i kisię, mających się uciechać nam, jednak zatrzymaliśmy, iż podczas badań przez borszczówkę nie byliśmy chłopiącymi i innymi, natomiast tak postępowały. Dnia 5 stycznia 40 r. wyszliśmy wieczorem z tym, iż uakademy egzaminie, żebym był w pogotowiu do przesłuchania. Przybyliśmy jenem do 20 maja 1940 r. w którym to dniu dokonali grzebową rewizję, zabierając brzydwy, noce, rybki, tyki i ostre wonności - wynieśli nas na daleką pustynię, gdzie jak określano - po przyjściu do Kotłas, tam wytaczały, następnie koronowały, np. : cuchy chleba na 6 cm, podczas drogi dawali jedzącym rary po butecie chleba na 10 cm, po jednej surowej rybie, dwa kawałki cukru i poeksz machorki; wiatro woły zimnej. W Kotłasie dalej mieliśmy wrócić jak unosiły i innymi transportem na cmentarz do trumien i more $\frac{1}{4}$ metra głębokości w ziemi, wróżym oboz Nr. 55, a dalej do Tyry - rzeczywiście przejechaliśmy kolejowy terenem, przyjmując góry skałki i kamienie, wysokości około 150 - 250 mtr., wywożąc ziemę tańcami po trapach do 130 mtr. powyżej morza do 60°. I w dalszym ciągu posuwaliśmy się przez oboz 54, a następnie do st. kol. Szajies pod Mierogiem, przejechałyśmy cieką grunt emerytury, a wyjazdowe było dawane w tym normalnym wykonaniu pracy! Zdoro było trudno wykonać pracę w tym wyjątkowym normalnym nawet najsielszym, co też i dnia po dalekiej pustyni uanych rodaków, ja których pamiętałem nowisko niejakiego Stroka między chłopice był opuchnięty caty, a jednak był gąsienicą robota, jednak tego niewytrivnego i most w lepszym obozie jenem Nr. 55 w Ordanicie, oraz plut. Borys Stefan zmarł przed 1.IX.34 r. os. Hajnowka woj. Bielsztynek, którego zamordowali i zgryzły smoki w powszechnym podanym opisie. - Po wszystkich wydarzeniach ustanowiliśmy przetarg komisji letnich jako niezdolny do nadziej pracy choroba nogi i głowa szkorbut, zupełnie ledwie chodziliem i to z kijem, a jednak nauczyciel oboru jenem polecił mi gotować chleb i noc wodę, na Tytonie, gdyby brała oddechu się podczas bielących noc we dwie razy. - Powołałem wielu mieszkańców od kolegów, którzy w wolnych chwilach w padali, zasięli dnie wieczorne i rabiły i tak przystąpiły one. A i dostaliśmy wiadomość, iż wyjechaliśmy co teraz się spodziewać, zostaliśmy zwolnieni i powróciliśmy do oboru w Zielnikach, gdzie po ponownym degradacji funkcji przez p. plutonika Sulika Nikodema wrzyptem do A. Pobiedz. —

M. p. dnia 13. III. 1943.

J. Czajkowski